

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนวิถีพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง SME สินค้าดีสู่ชุมชน (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การคุ้มครองผู้บริโภคในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภค

การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พุทธศักราช ๒๕๒๒ ซึ่งมีเป้าหมายในการคุ้มครองให้ผู้บริโภคได้รับการดูแลจากการใช้สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะไม่ถูกละเมิดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญอยู่ ๓ มาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการเพื่อป้องกันผู้บริโภค หมายถึง มาตรการที่ใช้ในการป้องกันไม่ให้ผู้ผลิตผลิตสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ หรือดำเนินการให้บริการที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้รับบริการ เป็นมาตรการขั้นต้นก่อนการซื้อสินค้าหรือบริการ
๒. มาตรการเกี่ยวกับสินค้า หมายถึง มาตรการที่มีเพื่อกำกับดูแลมาตรฐานของสินค้าหรือบริการที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้บริโภคได้นำสินค้าไปใช้หรือระหว่างเข้ารับบริการต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม หรือการกำหนดราคาที่เหมาะสมของสินค้า
๓. มาตรการแก้ไขปัญหา หมายถึง มาตรการที่เกิดขึ้นเพื่อเยียวยาช่วยเหลือสินค้าหรือบริการที่เกิดขึ้นที่มุ่งแก้ไขข้อบกพร่องผิดพลาดจากการใช้สินค้าหรือบริการ เพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าวจากผู้ผลิต

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๖
๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชบัญญัติความรับผิดชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๕๒

ในฐานะที่เราเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การศึกษาข้อมูลข่าวสารและกฎหมายเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันของเราไม่ขัดต่อกฎหมาย และไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติจึงเป็นส่วนสำคัญในด้านการเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภค

ในกรณีที่เรามีปัญหาจากการใช้สินค้าหรือบริการ เราในฐานะผู้บริโภค จึงมีสิทธิสามารถเข้าร้องเรียนแจ้งต่อหน่วยงานที่เป็นผู้คุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นอันประกอบไปด้วย

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สายด่วน ๑๑๖๖
ดูแลคุ้มครองผู้บริโภคจากการใช้สินค้าหรือบริการติดตามและสอดส่อง
พฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใดๆ อันมีลักษณะ เป็นการ
ละเมิดสิทธิของผู้บริโภค รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความ
เดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของ ผู้ประกอบธุรกิจ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สายด่วน ๑๕๕๖ ดูแล
ความปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์ยา เครื่องมือแพทย์ วัตถุพิษต่างๆ และ
เครื่องสำอางและส่งเสริม และพัฒนาผู้บริโภคให้มีศักยภาพในการเลือกบริโภค
ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย และคุ้มค่า รวมทั้ง เพื่อให้
ผู้บริโภคนั้นมีการร้องเรียนเพื่อปกป้องสิทธิของตนได้

ที่มา : สำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สอก.) มีอำนาจหน้าที่ใน
การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ.
๒๕๑๑ กำกับดูแลผลิตภัณฑ์ และการตรวจสอบและรับรองด้านการมาตรฐาน
ให้ได้รับการยอมรับ

ที่มา : สำนักงานมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้บริโภคในการซื้อสินค้าหรือบริการ

- ผู้บริโภคมีหน้าที่ในการใช้ความระมัดระวังตามสมควร ในการซื้อ
สินค้าหรือบริการ ได้แก่ การให้ความสำคัญ ฉลากของสินค้าและการ
โฆษณาสินค้าหรือบริการ
- ผู้บริโภคต้องตรวจสอบฉลากของสินค้าเพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบ
สินค้าแต่ละยี่ห้อก่อนตัดสินใจเลือกสินค้าฉลาก ของสินค้าที่ควบคุม
ฉลากจะต้องระบุข้อความ ชื่อประเภทหรือชนิดของสินค้าที่ ชื่อหรือ
เครื่องหมายการค้า ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ของผู้ผลิตเพื่อขายใน
ประเทศไทย สถานที่ตั้งของผู้ผลิตเพื่อขาย แสดงขนาด หรือปริมาณ
แสดงวิธีใช้ เพื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจว่าสินค้านั้นใช้เพื่อสิ่งใด ชื่อแนะนำใน
การใช้หรือห้ามใช้ เพื่อความถูกต้องในการที่ให้ประโยชน์แก่ผู้บริโภค
วันเดือนปีที่ผลิต หรือวันเดือนปีที่หมดอายุการใช้ หรือวันเดือนปีที่ควรใช้ก่อน วันเดือนปีที่ระบุขึ้น
เพื่อให้เข้าใจในประโยชน์ของคุณภาพหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น (ถ้ามี) ราคาโดยระบุหน่วยเป็นบาท
และจะระบุเป็นเงินสกุลอื่นก็ได้
- สอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ คุณภาพของสินค้าจากผู้ขาย หรือผู้ที่เคยใช้สินค้านั้นแล้ว
- ร้องขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของสินค้าว่าเป็นจริงตามที่ระบุไว้ที่
ฉลากของสินค้าหรือไม่เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพและเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค
- ผู้บริโภคอย่าด่วนหลงเชื่อคำโฆษณาของสินค้าหรือบริการต้องศึกษาเงื่อนไขรายละเอียด

ที่มา : www.canva.com/design